

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
wiedzy o społeczeństwie szkoły podstawowej

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Powiatowy Ośrodek Doskonalenia
Nauczycieli w Kluczborku

Spis treści	
PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH.....	1
WSTĘP.....	3
PROBLEMATYKA PRACY ZDALNEJ.....	5
SCENARIUSZ 1 z 1	10

WSTĘP

O nauczaniu zdalnym uwag kilka...

Pierwsze doświadczenia nauczania zdalnego podczas wymuszonej przez COVID 19 społecznej izolacji zdążyły się już doczekać różnych opracowań wynikających z przeprowadzonych badań i analiz. Każdy z uczestników tego procesu pamięta powszechną mobilizację wszystkich sił i środków od 12 marca do końca czerwca 2020 roku, skierowanych na organizację zdalnego nauczania i przygotowania rad pedagogicznych poprzez natychmiastowe szkolenia do obsługi nieodpłatnych narzędzi internetowych (najczęściej Microsoft Teams), związany z tym chaos stosowania różnych narzędzi w zależności od umiejętności informatycznych oraz powolne przyjmowanie wspólnych rozwiązań dla szkół. W tej sytuacji trudnym momentem okazało się zalecenie realizacji podstawy programowej. Zdobywający nowe umiejętności cyfrowe nauczyciele (dodajmy na własnym sprzęcie często dzielonym z rodziną) musieli nagle dostosowywać treści programowe do wymogów lekcji zdalnej wraz z przygotowaniem materiałów dydaktycznych, co zabierało więcej czasu niż przygotowanie do tradycyjnej lekcji. I nauczyciele i uczniowie zostali bardziej obciążeni wykonywaniem swoich obowiązków. W roku szkolnym 2020/2021 sytuacja stała się bardziej ustabilizowana. Szkoły opracowały procedury regulujące organizację procesu nauczania - uczenia się, jednak przyjęte rozwiązania często charakteryzowały się przerostem dokumentacji potwierdzającej zrealizowanie przypisanych obowiązków przez nauczycieli kosztem prowadzonych zajęć i większego zaangażowania w sprawy uczniów. Faktowi nadmiernego dokumentowania obowiązków wykładowców profesor Mirosława Nowak-Dziemianowicz przypisuje pojawienie się autorytarnego stylu zarządzania, wynikającego z ograniczonego zaufania.¹

Tymczasem to, co najważniejsze w nauczaniu zachodzi między nauczycielem a uczniem. Nauczyciel jako wykonawca zadań edukacyjno-wychowawczych musi mieć komfort pracy i samodzielności w dostosowaniu treści i formy kształcenia, doboru metod adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb zespołów klasowych

¹ Nowak-Dziemianowicz M., (10 grudnia 2020) *Między kontrolą a troską - podejście krytyczne w naukach społecznych*. Wykład podczas ogólnopolskiej konferencji „Funkcjonowanie szkoły w czasie trudnym” w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu (online)

i poszczególnych uczniów, co staje się szczególnie trudne w ekstremalnej sytuacji zdalnego kontaktu. Zatem zaufajmy nauczycielom, czas poświęcony na „papierologię” oddajmy uczniom.

Jaka wobec tego jest rola nauczyciela w edukacji zdalnej?

Najogólniej i metaforycznie ujmując przywołam określenie wykorzystane przez Marzenę Jasińską „dorosły jako latarnia morska”², które sytuuje nauczyciela jako stały, dobrze widoczny punkt, wskazujący właściwą drogę w odmętach sytuacji kryzysowej. Żeby wspierać uczniów w sytuacji permanentnego zagrożenia (śmierci bliskich lub sąsiadów, strachu o własne zdrowie, dramatycznych sytuacji rodzinnych wynikających z utraty pracy, niewiadomej co do przyszłości) poprzez prowadzenie lekcji zdalnych musi mieć czas na chwilę rozmowy, zagajenie, zwrócenie się indywidualne do uczniów, czy zapytanie o ważne dla nich sprawy. Powinien z dużym taktem oraz wiedzą psychologiczno-pedagogiczną budować relacje z uczniami oparte na zaufaniu. Tylko wtedy zwrócą się z indywidualnymi problemami. Nie możemy pracować z uczniami bez uwzględniania ich emocji. Żeby dbać o dobre samopoczucie uczniów i wyniki ich nauki nauczyciel powinien również być dobrym obserwatorem (indywidualne zachowania uczniów i podczas pracy w grupach) i diagnostą (diagnozowania osiągnięć). Z kolei rola tutora indywidualizującego ścieżkę kształcenia dla potrzeb konkretnego ucznia w trybie zdalnym wymaga konsultacji lub dodatkowych zajęć. Zapewne można przytoczyć jeszcze inne role nauczyciela, wszystkie jednak opierają się na „intelektie - podstawowym narzędziu pracy nauczyciela”³.

Szczególnie w tych trudnych czasach bądźmy myślącymi nauczycielami i miejmy świadomość odpowiedzialności za to, czego i jak uczymy.

² Jasińska M., (2021) *Co przeżywa uczeń podczas edukacji zdalnej? O uczniowskich lękach, kryzysach, niepokojach, zmartwieniach i wspierającej roli nauczyciela*. Wykład podczas XVI Forum Edukacyjnego „Jak szkoła wychowuje? PODN w Kluczborku 2021 (online)

³ Nikitorowicz J.(2020), *Nowe zadania nauczyciela w czasie dynamicznych zmian społeczno-kulturowych*. Wykład podczas międzynarodowej konferencji „Funkcjonowanie szkoły w czasie trudnym” w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu (online)

PROBLEMATYKA PRACY ZDALNEJ

„Profesjonalny nauczyciel to doradca edukacyjny, który pomaga dziecku (przy pomocy całej swojej wiedzy i wszystkich swoich umiejętności) stać się samodzielnym, dojrzałym człowiekiem, odpowiedzialnym za siebie, w tym także za własny proces edukacji. Ale żeby tak było – trzeba ucznia tego wszystkiego nauczyć.

[Materiały szkoleniowe „Profesor XXI w. – diagnostyka edukacyjna”

szkolenie dla nauczycieli - ORE Warszawa www.ore.edu.pl]

Mając na uwadze konieczność uczenia przez działanie w nowej rzeczywistości, w której zasoby cyfrowe oraz narzędzia multimedialne są nieodzowną częścią bazy dydaktycznej nauczyciela, mając dostęp do różnych aplikacji internetowych można się zastanowić na tym, co będzie odpowiednie dla nauczycieli i będzie stanowiło ułatwienie ich pracy? Ostatnie lata pokazały, że nauczyciele są w stanie dokonać trafnych wyborów, pomimo ograniczeń technicznych, czasem braku wiedzy informatycznej. Poprzez dostęp do szkoleń oraz ogromne chęci, są w stanie zdobyć nowe umiejętności w bardzo krótkim czasie. Działania Ośrodka Rozwoju Edukacji, poprzez umożliwienie realizację projektu „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość” udostępnił nie tylko narzędzia pracy w formie bogatej w zasoby dydaktyczne Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej - ZPE (<https://epodreczniki.pl>). Umieszczone materiały w formie modułów tematycznych, do których można wracać w miarę potrzeby, dostępne w każdej chwili, ułatwiają pracę i pozwalają na wykorzystywanie różnych możliwości cyfrowych. Zagadnienia ogólne z dydaktyki zdalnego nauczania, ale również graficzny pokaz możliwości realizowania działań na ZPE oraz innych platformach takich jak MS TEAMS, ZOOM, GOOGLE MEET oraz materiały dotyczące organizowania zajęć zdalnych, metodyki, monitorowania i oceniania postępów uczniów w procesie edukacji, informacji dotyczących zagrożeń wynikających z bezkrytycznego stosowania cyfryzacji pozwalają uzyskać wsparcie dydaktyczne i merytoryczne. Liderzy prowadzący szkolenia z poszczególnych działów tematycznych stanowili wsparcie nauczycieli w przygotowaniu materiałów i pomocy dydaktycznych niezbędnych do bieżącej pracy z uczniem w systemie zdalnym. To pod ich kierunkiem tworzone były scenariusze lekcji, które opracowano

w celu wymiany doświadczeń i wykorzystania w różnym zakresie edukacji szkolnej od przedszkola do szkoły ponadpodstawowej. Nabyte przez nauczycieli umiejętności podczas projektu w zakresie kształcenia na odległość, pozwolą nadać zajęciom lekcyjnym charakter interdyscyplinarny oraz ułatwią zrozumienie i opanowanie treści dydaktycznych.

Nauczanie zdalne – najważniejsze wnioski

(wybór z ogólnopolskich i regionalnych badań uczniów i nauczycieli)

Organizacja i warunki pracy zdalnej	
Na etapie szkoły podstawowej	Na etapie szkoły ponadpodstawowej
<p>W zakresie organizacji nauki zdalnej</p> <p>Wspólne problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kłopoty ze sprzętem i dostępem do internetu • dzielenie sprzętu z rodzeństwem lub rodzicami, ograniczone możliwości dostępu do internetu • niechęć do pokazywania przestrzeni domowej (wystrój + zachowania członków rodziny) • rozważne układanie planu zajęć, przemyślenie czasu trwania jednostki lekcyjnej 	
Różne problemy	
<ul style="list-style-type: none"> • słaby stopień kompetencji cyfrowej rodziców • konieczność towarzyszenia dziecku w zajęciach online, szczególnie w klasach I- III • nakładanie się czasu pracy zawodowej (własnej) z czasem dziecka, które wymaga wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • zmęczenie cyfrowe • zbyt duże obciążenie materiałem • słaba motywacja
W zakresie przygotowania i prowadzenia zajęć	
<p>Wspólne problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niewystarczające umiejętności informatyczne uczniów i nauczycieli • nadmierne obciążenie materiałem do nauki 	

<ul style="list-style-type: none"> • za dużo zadań i kart pracy do wykonania w domu • za duże obciążenie czasowe • zmęczenie i rozdrażnienie cyfrowe (cały dzień: komputer, telefon) • za mało zajęć indywidualnych i grupowych z pedagogiem i psychologiem dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 	
Różne problemy:	
<ul style="list-style-type: none"> • brak zróżnicowanego planu zajęć w perspektywie tygodnia • brak przygotowania rodziców do pomocy dzieciom w zakresie języków obcych 	<ul style="list-style-type: none"> • mało prowadzenia zajęć w grupach • brak integracji uczniów • brak motywacji do nauki • przejawianie problemów wychowawczych • absencja uczniów • logowanie się na lekcjach i zajmowanie się innymi sprawami przy wyłączonej kamerce, pozorna obecność
W zakresie dobrego samopoczucia uczniów:	
Wspólne problemy:	
<ul style="list-style-type: none"> • uzależnienie od komputera i telefonu • brak kontaktu z rówieśnikami • brak angażowania się we wspólne działania (integracja w grupie) • brak wsparcia emocjonalnego • brak samodyscypliny • niemożność realizowania zainteresowań • pojawianie się niepewności i uczucia zagubienia 	
Różne problemy:	
<ul style="list-style-type: none"> • strach przed szybkim tempem pracy • odzwyczajenie od systematyczności 	<ul style="list-style-type: none"> • braki w przygotowaniu do egzaminu maturalnego • strach przed nerwowym i szybkim nadrabianiem i przeładowaniem

<ul style="list-style-type: none"> • strach przed sprawdzianami z wiedzy za ubiegły rok 	<p>materiału oraz zbyt częstymi sprawdzianami</p> <ul style="list-style-type: none"> • „przybieranie masek” (udawanie kogoś, kim nie są)
Wskazówki dla:	
dyrektorów	nauczycieli
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorganizuj pracę szkoły w oparciu o przepisy, uwzględniając specyfikę szkoły i bezpieczeństwo uczniów 2. Zadbaj o właściwą dokumentację, nie przesadzaj z jej ilością. 3. Określ jasne dla uczniów, rodziców i nauczycieli procedury i sposoby komunikacji ze szkołą. 4. Zadbaj o wspieranie nauczycieli poprzez formy doskonalenia adekwatne do potrzeb i zabezpieczenie sprzętu (dydaktyka nauczania zdalnego). 5. Sprawdź, w jaki sposób są monitorowane postępy uczniów, potwierdzanie uczniów w zajęciach, realizacja podstawy programowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznaj warunki do edukacji zdalnej uczniów. 2. Monitoruj przyczyny nieobecności uczniów. 3. Zalecaj włączanie kamerek na zajęciach. 4. Wymagaj od uczniów zgłaszania odejścia od komputera. 5. Dbaj o dobrą atmosferę, nawiązuj kontakt z uczniami. 6. Rozmawiaj z uczniami na lekcjach wychowawczych o ich trudnych sprawach, upewnij się, jakie tematy są dla nich nowe. 7. Przeanalizuj, zweryfikuj treści kształcenia. 8. Pracuj nad doskonaleniem metodyki lekcji zdalnej. 9. Diagnozuj stany emocjonalne uczniów. 10. Dydaktyczny proces ekranowy przedziel innymi działaniami
Rodziców	Uczniów
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorganizuj dziecku miejsce pracy. 2. Dbaj o systematyczny rytm dnia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Miej stałe miejsce pracy. 2. Ułóż porządek dnia i przestrzegaj go.

<p>3. Niech dziecko ma wpływ na organizację samodzielnego wykonywania zadań (tempo i przerwy).</p> <p>4. Kontaktuj się z nauczycielami.</p> <p>5. Wpływnaj na pozytywne nastawienie do zdalnej pracy szkoły</p> <p>6. Wyznacz limit dzienny przed komputerem.</p>	<p>3. Stosuj przerwy (oderwanie wzroku od komputera, odejście od biurka, spacer).</p> <p>4. Poznaj nowe możliwości technologiczne.</p> <p>5. Spróbuj przestrzegać równowagi między zajęciami szkolnymi a odpoczynkiem</p>
--	---

Bibliografia:

1. Grębowiec B., Jagło S., (2020) *O sytuacji rodziców uczniów w czasie edukacji zdalnej związanej z pandemią koronawirusa w świetle badania ankietowego*, [w:] Modelowe Nauczanie. Opolski Przegląd Edukacyjny, Nr 1-2/2020 (na podstawie wniosków z badania przeprowadzonego na temat organizacji i realizacji nauki zdalnej w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych w maju 2020 roku w Opolu)
2. Na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego przez Marka Leśniaka, dyrektora ZSZ w Oleśnie we wrześniu 2021 roku na temat: Jak szkoła powinna pomóc Ci w bezpiecznym powrocie do codziennych zajęć po zdalnym nauczaniu?
3. Powrót do edukacji stacjonarnej.[w:] Dyrektor Szkoły, Nr 8, sierpień 2021r.
4. Szkoła ponownie czy szkoła od nowa? Jak wygląda powrót do stacjonarnej edukacji? <https://ceo.org.pl/publikacje/rozwoj-szkoly-i-doskonalenie/szkola-ponownie-czy-szkola-od-nowa-jak-wyglada-powrot-do> [dostęp: 20.11.2021]
5. Pyżalski J., (2020) *Edukacja w czasach pandemii wirusa COVID-19. Z dystansem o tym, co robimy obecnie jako nauczyciele*, 15 kwietnia 2020 (w serwisie)
6. Klimowicz A, (2021)Dyrektor Szkoły Nr 1/2021
7. Obuchowska J.,(2020) *Praca zdalna- wskazówki dla nauczycieli*, [w:] Życie Szkoły 3-4,
8. Grzyb T. (2020), „Funkcjonowanie szkoły w czasie trudnym” konferencja WUP w Opolu 10 grudnia 2020

SCENARIUSZ 1 z 1

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA:

Klasy VIII szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ:

Nauczyciela wiedzy o społeczeństwie

TEMAT:

Konflikty zbrojne na świecie – skutki dla regionu i świata

CELE KSZTAŁCENIA:

- rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.

Uczeń:

- formułuje sądy w sprawach wybranych problemów społecznych współczesnego świata;
- rozważa propozycje działań w kierunku poprawy warunków życia innych ludzi na świecie;
- na wybranych przykładach wskazuje skutki długotrwałych konfliktów międzynarodowych;
- podaje przykłady działań terrorystycznych;
- wymienia skutki rozwoju terroryzmu we współczesnym świecie;
- podaje przykłady organizacji międzynarodowych zajmujących się rozwiązywaniem konfliktów i walką z terroryzmem.

METODY PRACY:

- techniki multimedialne;
- praca przy wykorzystaniu platformy Google Meet Classroom;
- pogadanka połączona z wykładem;
- praca indywidualna.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- Zintegrowana Platforma Edukacyjna
- platforma Google Meet
- komputer z dostępem do usługi Google Classroom
- formularz Google
- <https://epodreczniki.pl/a/globalna-wioska-w-obliczu-zagrozen/Dfbaxy4Tc>
- aplikacja Mentimeter,
- prezentacja *Power Point*
- podręcznik do WOS „Dziś i jutro” wyd. Nowa Era
- podręcznik do WOS e-book „Dziś i jutro” wyd. Nowa Era

PRZEWIDYWANY CZAS:

godzina dydaktyczna - 45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

I. FAZA WSTĘPNA

Cel danej części (zakładane efekty kształcenia): Uczeń pozna zagadnienia, które będą szczegółowo omawiane w toku lekcji, sformułowane w języku ucznia jako NaCoBeZu

Przebieg fazy wstępnej:

1. Zalogowanie się do szkolnej platformy Google Classroom, powitanie, sprawdzenie obecności w dzienniku elektronicznym (ok. 1 min)
2. Nauczyciel podaje temat i cele lekcji w formie NaCoBeZu (zgodnie z zasadami oceniania kształtującego), wykorzystując podręcznik (e-book), a uczniowie odnajdują temat w podręczniku (ok. 4 min.)

Cele w języku ucznia:

- Poznam przyczyny konfliktów światowych
- Poznam pojęcia: terroryzm, uchodźca, ludobójstwo
- Wymienię najważniejsze konflikty światowe XXI wieku
- Wskażę regiony zajęte konfliktami

II. FAZA WŁAŚCIWA

Cel danej części (zakładane efekty kształcenia):

Uczeń pozna przyczyny konfliktów światowych, zdefiniuje słowo terroryzm, scharakteryzuje rodzaje terroryzmu światowego, wskaże regiony świata, w którym rozwinęły się konflikty, rozwinie swoje umiejętności cyfrowe w pracy na aplikacji

mentimeter.com, w zakresie czytania ze zrozumieniem, współpracy w zespole w trakcie pracy zdalnej

1. Nauczyciel udostępnia ekran i podaje uczniom na czacie Google Classroom link do aplikacji <https://www.mentimeter.com> w aktywnej prezentacji, do której uczniowie wchodzić przez www.menti.com i uzyskują dostęp na podstawie kodu z prezentacji przedstawionej przez nauczyciela.

Nauczyciel na prezentacji przedstawia pytanie dla klasy „Jakie mogą być przyczyny konfliktów międzynarodowych?”

Uczniowie odczytują pytanie i udzielają odpowiedzi w ciągu 4 minut, następnie nauczyciel omawia pojedyncze wpisy uczniów i wspólnie tworzą notatkę na temat przyczyn konfliktów (ok. 7 min.)

Przykładowa notatka z lekcji

„Przyczyny konfliktów międzynarodowych:

- różnice kulturowe, religijne
- walka o zasoby naturalne
- rywalizacja o terytorium”

2. Nauczyciel podaje kolejny link uczniom do [www.mentimeter](http://www.mentimeter.com), na którym przygotował pytanie „Z czym kojarzy Ci się słowo terroryzm?”

Uczniowie odczytują pytanie i udzielają w odpowiedzi w aktywnej prezentacji w ciągu 5 minut wpisując swoje skojarzenie, następnie nauczyciel omawia pojedyncze wpisy uczniów i wspólnie tworzą notatkę dotyczącą definicji terroryzmu. (ok. 7 min)

Przykładowa notatka z lekcji

„Terroryzm to działanie polegające na użyciu przemocy wobec ludności cywilnej lub instytucji państwowych”

3. Uczniowie zapoznają się z podziałem terroryzmu na różne rodzaje wg podręcznika WOS *Dziś i jutro* Nowa Era (str. 211), następnie omawiają wspólnie 4 rodzaje terroryzmu. Nauczyciel korzysta z e-booka. (ok. 6 min)

Przykładowa notatka z lekcji

„Rodzaje terroryzmu:

- a/ religijny
- b/ narodowo-wyzwoleńczy
- c/ polityczny
- d/ kryminalny”

4. Nauczyciel udostępnia na czacie uczniom link do e-podręcznika (ZPE) z materiałem w rozdziale „Globalna wioska w obliczu zagrożeń”:
<https://epodreczniki.pl/a/globalna-wioska-w-obliczu-zagrozen/Dfbaxy4Tc>
[dostęp: 20.09.2021]
Uczniowie mają zapoznać się tylko z częścią tekstu pt. „Terroryzm”, a następnie wykonują zadanie na dokumencie Formularz Google zamieszczonym przez nauczyciela na Google Classroom w zakładce ZADANIA (ok. 8 min)

Załącznik nr 1 – przykładowy formularz – TERRORYZM praca z tekstem źródłowym

III. FAZA PODSUMOWUJĄCA

Cel danej części (zakładane efekty kształcenia):

Uczeń analizuje przyczyny konfliktu, potrafi wskazać możliwości uniknięcia konfliktu w określonym rejonie świata.

1. Nauczyciel wspólnie z uczniami omawia skutki konfliktów, uczniowie sporządzają notatkę. (ok. 6 min.)

Przykładowa notatka z lekcji:

„Skutki konfliktów

- straty w ludziach
- niekontrolowane migracje (przemieszczanie się ludności)
- zbrojenia
- zniszczenia i załamanie gospodarcze
- wzrost ilości uchodźców
- ludobójstwo”

2. Zadanie domowe:

Nauczyciel przydziela każdemu uczniowi region zajęty konfliktem do opracowania opisu konfliktu na świecie. Uczniowie samodzielnie zapoznają się z materiałem zamieszczonym w podręczniku *Dziś i jutro* Nowa Era na stronach 212-213, dotyczących konfliktów na świecie, a następnie każdy indywidualnie przygotowuje opis regionu w aspekcie konfliktu na slajdzie prezentacji Power Point. Dwóch uczniów pracuje nad jednym regionem – jeden z uczniów tworzy opis, a drugi mapkę regionu. Uczniowie przesyłają opracowane slajdy do wyznaczonego przez nauczyciela ucznia (np. uczeń zdolny), który scala do

jednej wspólnej prezentacji i udostępnia przez aplikację Google Classroom wszystkim uczniom. (omówienie ok 2 min)

WSKAZÓWKI DO PRACY Z OSOBAMI ZE ZRÓŻNICOWANYMI POTRZEBAMI ROZWOJOWYMI

- wydłużenie czasu przy zapisywaniu notatek (dla uczniów z dysleksją rozwojową);
- wskazanie powiększenia czcionki (dla uczniów słabowidzących);
- skupianie uwagi na pojęciach kluczowych (dla uczniów ze spektrum autyzmu);
- rozszerzanie zadań np. o ilościowe dane dot. omawianych zagadnień (dla uczniów zdolnych).

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Test w formularzu google (ok. 4 min) - Załącznik nr 3

Czas realizacji poszczególnych części lekcji może ulec zmianie, ze względu na umiejętności cyfrowe nauczyciela i uczniów oraz specyfikę grupy pod względem specjalnych potrzeb edukacyjnych.

BIBLIOGRAFIA/NETOGRAFIA:

1. Janicki A., Janicka I., Maćkowski T., Kucia-Maćkowska A., (2021), *Dziś i jutro* podręcznik do wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej, Warszawa, wyd. Nowa Era
2. Janicki A., Janicka I., Maćkowski T., Kucia-Maćkowska A., (2021), *Dziś i jutro* podręcznik do wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej e-book, Warszawa, wyd. Nowa Era
3. <https://epodreczniki.pl/a/globalna-wioska-w-obliczu-zagrozen/Dfbaxy4Tc> [dostęp: 20.09.2021]
4. ROZPORZĄDZENIE MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017, poz. 356) ze zm.

ZAŁĄCZNIKI:

Terroryzm praca z tekstem źródłowym.

*Wymagane

1. Kto dokonał ataków 11 września 2001 na Stany Zjednoczone? *

- IRA
- BASKOWIE
- AL-KAIDA

2. Obiektami ataku były... *

Twoja odpowiedź _____

3. Czy w działaniach przeprowadzonych na terenie Afganistanu i Iraku uczestniczyli żołnierze polscy? *

- tak
- nie

Źródło: opracowanie własne w formularz google

Załącznik nr 2. Tabela opisu konfliktu w regionie wg schematu

Region:	
Opis konfliktu	Mapa regionu

Źródło: opracowanie własne

Załącznik nr 3. Przykładowy test podsumowujący

Ewaluacja lekcji.

j.radziewicz@zsbyczyna.com [Przełącz konto](#)

Gdy prześlesz ten formularz, Twój adres e-mail zostanie zarejestrowany

***Wymagane**

Wytłumacz pojęcie terroryzm? *

Tvoja odpowiedź

Wymień rodzaje terroryzmu *

Tvoja odpowiedź

Podaj dwie przyczyny konfliktów

Tvoja odpowiedź

Wymień 3 kraje , gdzie obecnie są konflikty wojenne. *

Źródło: opracowanie własne w formularzu google